

Warszawa, 12 lipca 2022 r.

RAPORT: UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

DR WOJCIECH NAGEL

minister ds. ubezpieczeń społecznych Gospodarczego Gabinetu Cieni BCC

Dr nauk ekonomicznych w specjalności ubezpieczenie społeczne (2001, UEK). Członek Rady Nadzorczej ZUS i Zespołu US Rady Dialogu Społecznego (wcześniej Trójstronnej Komisji ds. SG) od 2005 r. Dwukrotnie doradca Ministra Pracy i Polityki Społecznej (1992, 2005), współtwórca i zastępca szefa centralnego Urzędu Pracy (1991-1992). Ekspert BCC ds. ubezpieczeń społecznych

☎ 601 329 181 ✉ wojciech.nagel@bcc.org.pl

REKOMENDACJE DLA RZĄDU

1. Poprawa działalności gospodarczej powinna zawierać w sobie rozwiązania, które:

- nie podwyższają kosztów jej prowadzenia poprzez wzrost obciążeń socjalnych, zwłaszcza obciążeń na ubezpieczenie społeczne,
- wdrażają stabilny i przejrzysty system podatkowy,
- nie kreują nadmiernego, w szczególności dwucyfrowego poziomu inflacji, obserwowanego w 2022 r.

Decyzje w powyższym obszarze mają charakter ogólnie rządowy i trudno jest ocenić wpływ ministra obszarowego na wymienione powyżej sprawy.

2. Waloryzacja

BCC przyjął do akceptacji propozycję rządową pozostawienie zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2023 r. na ustawowym minimum wynoszącym 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2022 r.

Całkowity koszt waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych i innych świadczeń z systemu powszechnego, rolniczego i mundurowego, przy wskaźniku 109,6%, szacowany jest na ok. 27,5 mld zł (łącznie ze skutkiem finansowym podwyższenia wysokości dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów - tzw. 13 emerytury, ze względu na wzrost najniższej emerytury w ramach waloryzacji, oraz renty socjalnej finansowanej z Funduszu Solidarnościowego).

Koszty waloryzacji są ogromne i przekraczają trzykrotnie koszty podobnych operacji ostatnich lat.

PODSUMOWANIE DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ RZĄDU

Pozytywy:

- Działalność ZUS - zwłaszcza w skutecznej obsłudze uchodźców przy uzyskaniu świadczeń z ZUS.
- Przygotowanie Zakładu do obsługi wniosków wychowawczych 500+, RKO i żłobkowego.
- Wysoki poziom wpływów do FUS w I kw. 2022 r. na poziomie 84,75 mld zł (więcej o 7,13 mld zł r/r.).

Ujawniony poziom inflacji 15,6% w czerwcu b.r. r/r i powrót w 2022 r. do tzw. 14 emerytury dla ponad 9 mln emerytów, można oceniać jako chęć ochrony budżetów emeryckich. Do tej pory świadczenie to wynosiło w zależności od wysokości podstawowej emerytury od 51 do 1251 zł brutto. Istotnym kryterium funkcjonowania tego świadczenia jest kryterium dochodowe, co jest społecznie sprawiedliwe.

Zagrożenia:

Charakter zagrożeń się nie zmienia, jednakże pogłębia się brak rozwiązań systemowych.

- Brak wyrazistej polityki demograficznej, jej fragmenty znajdują się w popularnych rozwiązaniach typu. 500+ i dodatkowych, poza systemowych świadczeniach emerytalnych typu 13 i 14-te świadczenie emerytalne.
- Najwyższa od 1950 r. śmiertelność wyniosła w ostatnich dwóch latach blisko 1 mln osób, odpowiednio 519 tys. osób w 2021 r. i 479 tys. osób w 2020 r.

- Stale rosnąca liczba emerytów i rencistów, szacowana w b.r. na 8,2 mln osób (wzrost o 1,5% r/r), wzrost o blisko 200 tys. osób w wieku emerytalnym, przy spadku o ok. 200 tys. osób w wieku produkcyjnym.
- Brak reformy OFE - tzw. suwak bezpieczeństwa pochłania rocznie ponad 7 mld zł. Pieniądze te nie trafiają na rynek kapitałowy i do gospodarki, nie wpływają na jej rozwój.

Kontakt:

Mirosław Kasprzak
Rzecznik BCC

☎ 608 529 504

✉ miroslaw.kasprzak@bcc.pl

Gospodarczy Gabinet Cieni Business Centre Club to think tank powołany w kwietniu 2012 r., aby wspierać działania prorozwojowe władz publicznych, monitorować prace resortów kluczowych dla przedsiębiorczości, rekomendować zmiany sprzyjające rozwojowi kraju, wzrostowi gospodarczemu i konkurencyjności polskich firm. W skład GGC BCC wchodzi wybitni gospodarzy fachowcy, z których wielu piastowało w przeszłości funkcje publiczne [lista poniżej]. Więcej informacji: <http://www.bcc.org.pl/Gospodarczy-Gabinet-Cieni.4241.0.html>